

UTTAN ÚR HEIMI

Byggja eisini tangaskip

Fyrr var russíska Sevmasj-skipasmiðjan í Severodvinsk kend fyrri at byggja kavbátar til russíska herflotan. Tað ger hon enn, men í dag byggir skipasmiðjan eisini onnur før.

Aftenposten skrivar, at Sevmasj-skipasmiðjan hevur fingið eina bílegg- ing frá norska reiðarí- num Odfjell, sum hevur biðið russisku skipa- smiðjuna byggja sær tólv tangaskip. Í fyrsta umfari er ætlanin at byggja átta skip fyrri ein- ar tvær milliardir krón- ur, skrivar blaðið. Tað fyrsta skal latast reiða- rínum í 2007. Enn er ikki greitt, um skipa- smiðjan fer at byggja skip fyrri onnur norsk reiðarí.

Men Sevmasj-skipa- smiðjan er minni enn so givin at byggja kavbátar. Sambært Aftenposten hevur hon júst bygt fleiri kavbátar, sum kinesarar hava bílagt, og í einari byggihóll stendur ein kjarnorkurikin kavbátur, sum russíska herflotan skal hava.

Leita eftir Columbusi

Spanskir granskarar siga seg nú hava varhugan av, hvar gamli sjófarin Christopher Columbus liggur grivin.

Spönsku granskarar- nir hava nú fingið loyvi at kanna ein gravstað í Dominíkanska Lýðveld- inum í Miðamerika fyrri at vita, um leivdirnar av Columbusi liggja har. Ætlanin er at brúka tann nýggja DNA-kanningar- háttin og at bera úrslitið saman við kanningar, sum eru gjørdar í spanska býnum Sevailla, har fleiri av skyldfólk- unum hjá gamla sjófar- anum liggja grivin.

Líka síðani Columbus doyði, hevur verið gitt, hvar hann bleiv jarðaður. Summar keldur vilja vera við, at hann bleiv jarðaður í Domini- kanska Lýðveldinum, men onnur halda, at hann liggur grivin eina- staðni í Spania.

Einki myndatól

Í Avstralia umhugsu myndugleikarnir at banna fólk at hava

myndatól við sær, tá tey fara oman á strondina at sóla sær ella at hugna sær á annan hátt.

Tað hevur víst seg, at nógvir menn hava myndatól við sær, og at teir hava serliga áhuga í kvinnum, sum liggja hálvnaknar og sóla sær. Hetta er ikki loyvt, og herfyri fekk ein maður 2500 krónur í bót, tí hann hevði tikið nakrar myndir frá hálvnaknum kvinnum á einari sand- strond nærhendis Sid- ney. Um nakrar dagar skal ein annar maður í rættin, tí hann hevði tik- ið 75 myndir av hálv- naknum kvinnum á teirri somu strondini.

Løgfrøðingar siga, at tað er vónleyst at forða fyrri, at fólk hava mynda- tól við sær oman á strondina. Víst verður á, at í dag kunnu fólk taka myndir við fartelefoni, og tá tey flestu hava fartelefón uppi á sær, verður tað ein vónleys uppgáva at kanna, hvør tekur myndir og av hvørjum, siga lögfrøð- ingarnir.

Kvinnur við stavi

Higartil hevur tað van- ligu verið so, at menn hava stjórnað orkestrum, men í seinastuni hava alt fleiri kvinnur nomið sær hesa útbúgvingina, og hjá fleiri orkstrum eru tað nú kvinnur, sum halda dirigentstavinum.

Á New York-leiðini hava trý av teimum stóru og kendu orkestrum fingið sær kvinnuligan leiðara, skrivar New York Times. Tann 31 ára gamla Xian Zhang er hjálparleiðari hjá New York Philharmonic, 32 ára gamla Anu Tali, sum er ættað úr Estlandi, stjórnar New Jersey Symphony, og 40 ára gamla Andrea Quinn er sett sum leiðari hjá New York City Ballet.

New York Times skri- var, at fleiri ungar kvinnur hava fingið starv sum orkesturleið- arar seinastu árin, og at tær hava ikki havt stór- vegis trupulleikar at fáa ta neyðugu viðurken- ningina. Sambært blað- num hava amerikanarar lætt við at góðtaka kvinnur sum dirigentar, meðan evroparar held- ur vilja hava ein mann at halda stavinum.

Iran er næsta málið hjá USA

Síðani seinasta summer hava ameri- kanskar serdeildir savnað upplýsingar um raketstøðir og onnur hernaðarmál í Iran

USA

Arni Joensen
fartekst@mail.dk

Kendi amerikanski tíoinda- maðurin Seymour Hersh, sum avdúkaði ta harðrendu framferðina hjá ameri-

konsku fangavørðunum í Irak, avdúkar í einari grein í tíðarritinum The New Yorker, at USA er í ferð við at savna upplýsingar um mógulig bumbumál í Iran.

Hersh sigur seg hava fingið at vita frá einum em- bætismanni í verjumálaráð- num Pentagon, at tann politiska leiðslan har hevur hug at søkja at Iran. Enda- málið við álopinum er at oyðileggja sum mest av tí hernaðarlaga bygnaðinum hjá iranum, sigur embætis- maðurin.

Sambært greinini hevur George W. Bush, forseti, skrivað undir boð, sum geva servandum hermonn- um heimild til at søkja at málum í tíggju londum í Miðeystri og Suðurasia. Sambært heimildunum nýt- ist deildunum ikki at kunna politiska valdið í Washing- ton um, hvat tær havast av. Heimildirnar eru sostatt rúmari enn tær, sum CIA virkar undir, skrivar Sey- mour Hersh.

Hann vil vera við, at USA hevur sent fleiri tí- likar deildir til Iran, har tær

leita eftir og skráseta ymisk hernaðarmál, ið mugu met- ast at vera týðandi sum bumbumál í einum mógul- igum álopi. Samstundis hevur ovasta amerikanska herleiðslan fingið boð um at endurskoða eina gamla innrás í Iran. Sambært hernaðarserfrøðingum hevur USA ein stóran fyrirun- nú, tí landið hevur hermenn í tveimum av granna-lond- unum hjá Iran og kann tí senda hermenn inn um iranska markið úr Irak og Afghanistan.

18 ára fongsul fyrri fólkamorð

Bosniaserbiski heryvirmaðurin Vidoje Blagojevic hevur fingið 18 ára fongsul fyrri at hava verið uppi í hópmorðinum, tá serbar myrðu meiri enn 7.000 fólk í bosniska býnum Srebrenica í 1995. Ein starvsfelagi hansara, Dragan Jokic, hevur fingið níggju ára fongsul
Mynd: Reuters

Nóg meiri olja í Barentshavinum enn higartil hildið

Olja og gass fyrri 2.500 milliardir norskar krónur er í norska partinum av Barentshavinum

OLJURÍKIDØMI

Arni Joensen
fartekst@mail.dk

Loyniligar metingar, sum

oljufelagið Statoil hevur gjørt, og sum blaðið Aften- posten hevur fingið fatur á, vísa, at tað er nóg meiri olja í gass í Barentshavin- um enn higartil hildið.

Sambært hesum meting- unum eru umleið 12 milli- ardir tunnur av olju og gassi í norska partinum av Barentshavinum. Við dagsins prisi svarar hetta til 2500

milliardir norskar krónur ella hálva trýju ferðir tað, sum er í almenna norska oljugrunninum, skrivar Aftenposten.

Kunningarstjórin hjá Statoil, Kristoffer Hetland, sigur við blaðið, at felagið hevur ikki nakrar neymar metingar um, hvussu nóg olja er í Barentshavinum, men onnur oljufeløg, sum

Aftenposten hevur tosað við, halda upplýsingarnar hjá blaðnum vera á góðari leið.

Oljumálaráðið í Oslo sigur seg heldur ikki hava nakra neyva meting um, hvussu stórt oljuríkidømið í Barentshavinum er.